

TRENTA POESIES
PER A
RECITAR A L'ESCOLA

Publicacions del Grup Escolar GERMANOR. - P. Clarà, OLOT

TRENTA POESIES

PER A

RECITAR A L'ESCOLA

Proemi

*Els versos d'aquest recull poden servir: Per a recitar als diversos graus de la nostra escola. Per a mantenir una relació de continuïtat entre un grau i un altre. Per a formar un lèxic i una inicial cultura poètica. Per a exercitar-se en la correcta pronunciació i recitació. Per a crear una emoció literària. Per a impulsar els nostres més joves alumnes a la lectura corrent. I, finalment, perquè, amb aquest recull, els nens de la nostra escola tindrem a l'abast de la mà els versos dispersos en moltes publicacions que ens seria difícil de posseir. * Ultra la lectura i aprenentatge d'aquests versos, cada quinze dies en copiem un als quaderns de classe i llavors, si encara no el sabem, l'acabem d'aprendre i en treiem el màxim rendiment educatiu.*

la biblioteca
de
sóc de
de
SOLER GODES

L'Escola

Després d'esmorzar
me'n vaig a l'escola.

Quan toquen les nou
ja sóc a la porta.

-Bon dia companys...

-Bon dia i bon hora...

-Bon dia a tothom,

-Bon dia a l'escola.

Mireu que contents
estan a tot hora,

el mestre i els nens
a la classe nova.

Jordi Tarragona

L'euga

Euga, tita vermella,
sones trista l'esquella
t'han pres el teu pollí;
tu pla l'amanyagaves
com a ell te l'estimaves
m'estimaràs a mi?

Euga tita vermella:
la teva blanca estrella
del front pentinaré;
juguem a dalt la coma,
t'hi donaré una poma
si tu arribes primer.

Josep Pijoan

(Nat a Barcelona l'any 1880)

El riu

Per la terra s'arrossega
com una serp argentada,
es cargola entre les roques,
i fa via per la plana.

Tranquil el riu, enraona,
i escumeja en la cascada.
Canta alegre el moliner
tot molent del blat la grana.

Passa llepant els poblats
i s'abraça a la muntanya.
De quan en quan ponts de ferro,
donen pas per cada banda.

Enric Soler Godes

Cu-cut...!!

Canta l'ocell en la brancada.

Cu-cut, cu-cut!

Està tot xop de la ruixada.

Cu-cut, cu-cut!

El sol desfà la nuvolada.

Cu-cut, cu-cut!

Tantost eixut ha pres volada

Cu-cut, cu-cut!

dret a l'altura assolellada.

Cu-cut, cu-cut!

Apel·les Mestres

(Nat a Barcelona l'any 1873)

Amor de Pàtria

Quan les volgudes muntanyes
deixava el pobre captiu,
plorant, collí d'una penya
un brotet de romaní.

Passà terres i fortunes;
però, plorant cada nit,
besava el pobre, besava
un brotet de romaní.

Un dia d'hivern les ones
tragueren un mort, ai trist.
Estret en la mà tenia
un brotet de romaní.

Miquel Costa i Llovera

(Nat a Pollença (Mallorca) l'any 1923)

L'ametller

A mig aire de la serra
veig un ametller florit:
Déu te guard, bandera blanca,
dies ha que t'he delit!
Ets la pau que s'anuncia
entre el sol, núvols i vent...
No ets encara el millor temps
però en tens tota l'alegria.

JOAN MARAGALL

(Nat a Barcelona l'any 1860 i mort el 1911)

El romaní

Romaní del caminet,
herba humil, floreta blava,
vora la vinya has crescut
entre el mar i la muntanya.
Romaní del caminet,
quina olor tan bona escampes:
la terra t'ha dat l'alè
i la mar la marinada.

TOMÁS GARCÉS

(Nat a Barcelona l'any 1901)

El llangardaix i la sargantana

El llangardaix plora que plora,
la sargantana riu que riu:

han passat quinze dies fora,
i ara no saben trobâ el niu.

-No riguis tant, sargantaneta,
que jo m'atipo de plorar.

-Deixeu-me riure una miqueta
ara que fa aquest sol que peta
ai, llangardaix, que bé s'hi està!

Josep Forn

la biblioteca
de
sóc de
de
SOLER GODES

Captant

És petita, petita:
tot just ha fet sis anys;
i per carrers i places
va sola, tremolant.

Va sola, descalceta;
la roba, tot forats:
i flocs de neu l'envolten;
i es tanquen els portals.

Sa mare, defallida,
caigué vora ciutat:
la nit, que fosca i freda!
que sol, el camí ral!

Ángel Guimerà

(Nat a Santa Creu de Tenerife (Canàries) l'any 1849 i mort a Barcelona el 1924)

Ral,
ralet

Maneta blanca,
maneta rosa,
per tot camina,
per tot es posa,
tot ho regira
del seu indret.

Ral, ralet,
para, para, dineret.

Llensa amb rialles
fresques, sonores,
didal, agulles,
les estisores,
les troques noves,
el coixinet.

Ral, ralet,
para, para, dineret.

Més quan el pare
sobtat s'arbora,
o quan la mare
sospira i plora,
els amenaça
gentil ditet.

Dit, ditet,
has guanyat el teu ralet.

Josep Carner

El meu gosset

Jo en tinc un gos
finet i bellugós,

menut, menut,
espavilat i astut.

Que amb una sola mirada
m'endevina la pensada.

Si estic content,
llença lladrucs al vent.

Si estic sorrut,
resta cap-baix i mut.

Si estic malalt,
no es mou del meu capçal.

Joaquim Ruiria

(Nat a Girona l'any 1858)

El carrer on jo m'estic

El carrer on jo m'estic
és el que a mi més m'agrada.

Caminant amb els ulls clucs
coneixeria les cases;
només de sentir el soroll
el soroll de parar taula.

Les cases del meu carrer
són les més assolellades.

Francesc Pujols

(Nat a Barcelona l'any 1884)

Els pollets

Són agradosos
i vivarrons,
rossets, sedosos,
i tremolosos
i petitons.

Per tot es fiquen,
graten i piquen
d'aquí i d'allà;
quan els esmiquen
molles de pa.

I si la lloca
no em digués res,
jo bé els prendria
i els besaria
de tres en tres.

Maria Antònia Salvà

(Nasqué a Lluçmajor (Mallorca) el 1872)

En Pau Tinya

Mireu's en Pau Tinya
com va pel carrer
tot farcit de llànties,
que sembla un cuiner.
Les butxaques porta
plenes de raïms
i per les entrades
se'ls menja a gotims.
Si de cada taca
n'hi dessin un sou
ja s'atiparia
de llonzes de bou.

ROMANÇ BARCELONÍ (1921)

Rodolins

Quan un home té raó,
o diu que si o diu que no.

Poc fa una persona sola
si vol caçar amb pistola.

No creguis honest un ball
On s'hi balli cap per vall.

Pompeu Gener

(Dels Cent Consells del Consell de Cent)

Olot, vall fresca i gemada
de policromat vestit;
cada any apareix ornada
d'albors de fajol florit.

La volten prats delitosos,
l'ombregen arbres frondosos,
la ceneix el Fluvià...

Olot és com una vella
que escolta la cantarella
que fan les fonts al rajar.

La primavera florida
a Olot no sempre somriu;
però li don nova vida
cada any, l'entrada d'estiu.
Es el temps de les fontades,

i les llargues passejades
i els esports i nobles cants;
la vall tota s'esponcella,
i Olot és com una vella
que amoixa tendres infants.

BAL D'O

(FRAG

PR

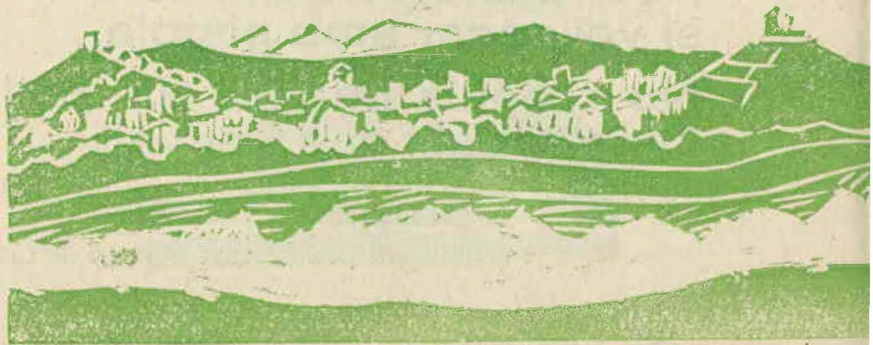
J. M.^a de

Nat a Olot el 18

la biblioc

sóc de

SOLER G

ADA LOT

(MENT)

er

Garganta

8 i mort el 1928

Llavors per les avingudes,
per les places i carrers,
veureu cares conegudes
d'estiuejants forasters.
En la fresca vall gemada,

de verd fullatge esmaltada,
i entre l'esplendor dels blats
floreix la gentil rosella,
i Olot és com una vella
que té a casa convidats.

I quan la tardor avença
i ve l'hivern pas a pas,
el fred primerenc comença
preludi de neus i glaç.
Llavors, en les tardes cruets,
daurant les arbredes nues,
el sol al llunyà horitzó
clou, trist, la seva parpella,
i Olot és com una vella
que narra una tradició.

oteca

de
de

ODES

El poll i la pussa

El poll i la pussa es volen casar.

Quan tenen el vi no tenen el pa.

Respon la formiga de son formiguer:

—Vaja avant les bodes, que jo pa daré.—

Ara tenen pa i no tenen vi;

Respon el mosquit de son mosquiter:

—Vaja avant les bodes, que jo vi daré.—

Ara tenen vi i no tenen carn;

En respon el llop de son lloparer:

—Vaja avant les bodes, que jo carn daré.—

Ara tenen carn i no tenen gallines;

respon la guineu de son guineuer:

—Vaja avant les bodes, gallines daré,—

Si tenen gallines no tenen musica;

i respon el grill des de son grillar:

—Vaja avant les bodes, que jo cantaré.—

Del "Cançoner Popular"

La fageda d'En Jordà

Saps on és la fageda d'En Jordà?

Si vas pels volts d'Olot, amunt del pla,
trobaràs un indret verd i profund
com mai cap més n'hagis trobat al món:

un verd com d'aigua endins, profund i clar;
el verd de la fageda d'En Jordà.

El caminant, quan entra en aquest lloc,
comença a caminar-hi poc a poc;

compta els seus passos en la gran quietud
s'atura, i no sent res, i està perdut.

Li agafa un dolç oblit de tot lo món
en el silenci d'aquell lloc profund,

i no pensa sortir, o hi pensa en va:
és pres de la fageda d'En Jordà,

presoner del silenci i la verdor.

Oh companyia! Oh deslliurant presó!

Juan Maragall

(Nat a Barcelona l'any 1860, i mort el 1911)

Cançó del dijous

Si el dimecres clarejava,
el dijous era tot clar.
La terra que jo treballo
fa de molt bon treballar.
El dijous és aquell dia
que treballar és reposar.
Si et gires cap a una banda
veus tot el tros acabat,
i si et gires cap a l'altra
el tros que has de començar.
Quan veus tanta feina feta
tens delit per acabar,
que la feina que acabaves
la que ve t'ha d'alegrar.

Francesc Pujols

(Nat a Barcelona l'any 1884)

Matinal

Un fil de llum somorta
trucà mandrós a la barrada porta.

—Obriu, bon rabadà—

I el vailet que dormia
contestà des del fons de l'establia:

—Qui hi ha?...—

—Un dia ple de sol, que vol entrar.

—Les cabres tenen son.—Es massa d'hora,
deixa que l'herba acabi de florir;
no et vull obrir, ho sents? Queda't a fora,
t'ho diu el rabadà, volem dormir.—

I el fil de llum somorta
va entrar al corral per sota de la porta.

Joan M. Guasch

(Nat a Barcelona l'any 1878)

Roland

Quan l'exèrcit francès, foll d'alegria,
a la vall tenebrosa anava entrant,
un brau per son esguart es distingia
entre els soldats embriacs.

Era Roland.

Quan la lluita terrible començava
i el noble exèrcit s'empenyia avant,
sonant el corn, un heroi s'avançava
voltat de llum de glòria.

Era Roland.

Quan en crudel combat retrocedien
els pits d'aram amb tremolors d'espant,
un sol quedava, mentre tots fugien,
un sol brandant l'espasa.

Era Roland.

I quan ja la desfeta era marcada
i el penó franc pel llot anà rodant,
s'alçà un acer per última vegada
i un hom caigué ferit.

Era Roland.

Josep Carnèr

(Nat a Barcelona l'any 1884)

La pageseta

O flor de muntanya, fina morenor.
O la pageseta que es una pintura
i té la cintura
com un gerricó!

L'aviram la volta amb gran volateig
quan rega les plantes vora el safareig.

Quan de matinada crida son estol
i amb capell de pauma, se guarda del sol.

Per a guarir nafres no hi a millors dits
i fa cantarelles entre els camps florits.

O flor de muntanya, fina morenor.
O la pageseta que es una pintura
i té la cintura
com un gerricó!

Joan Alcover

(Nat a Palma de Mallorca l'any 1854 i mort el 1926)

La Font de l'Oreneta

Voldria ser enterrat al peu
d'aquesta font que endegà el pare,
té campanetes arreu
d'aquelles que plai'en a la mare.

Un aire ben senzill
hi porta els sorolls de la vila
i neteja de brossa l'espill
d'aquesta font tranquil·la.

Sovint amb el germà
hi fèiem un atur, suats de la cacera,
en el seu bassal clar
es mirava el llebrer, vanitós que era.

El berenar posava la muller
a la taula que fa aquesta roca,
l'ombreja un castanyer:

Damunt la seva casolana soca
un díctic em plauria del meu Josep Carner.

La gent en diu
la font de l'Oreneta.

Vora la teva font fes oreneta niu;
faràs demà companyia al poeta.

Jaume Bofill i Mates (GUERAU DE LIOST)
(Nat a Olot l'any 1878, i mort el 1933)

A la Font de l'Oreneta de Viladrau, hi ha una estela de l'escultor Rebull amb el relleu esculpit de Bofill i Mates, del seu germà i del llebrer. A sota aquest díctic de Josep Carner:

*«Filla del cel, jo só la Font de l'Oreneta;
Em descobrí l'ocell i em coronà un poeta.»*

La Barraca

Com la gavina de la mar blavosa
que en la tranquil·la platja fa son niu,
com el nevat colom que el vol reposa
de l'arbre verd en el brancatge ombriu
blanca, polida, somrisent, ufana,
casal d'humils virtuts i honrats amors,
l'alegre barraqueta valenciana
s'amaga entre les flors.

Baix la figuera on els ocells de l'horta
canten festius l'albada matinal.
al primer raig del sol obre la porta
i als aires purs del cel el finestral;
i com la mare cova la niuada,
les amoroses ales estenent,
pobre trespol de palla ben lligada
la guarda d'un mal vent.

Tecdor Llorente

(Nat a València el 1836 i mort el 1911)

La nena de la rotllana

La nena de la rotllana
porta el vestit carmesí,
-cirera, maduixa, magrana-
i les cames nues salten pel camí.

Xiula per les branques una merla boja
roses, lilàs i dematí;
denteta blanca, boqueta boja,
galta de seda i ull blau marí.

Tu que fas aquesta inútil cosa
sense cuidar-te de res més;
sense que el pensament et faci nosa
ni el treball, ni l'angúnia dels demés.

Guarda't ben bé la teva primavera,
la teva joia, el teu soroll,
xiscladora, menuda trapassera,
com els pardals damunt del boll.

Josep M. de Sagarra
(Nat a Barcelona l'any 1894)

El filador d'or

N'hi ha un argenter
a l'Argenteria,
de tant filar or
li diuen Orfila;

el fila tan prim
que tot just s'obira,
n'apar el cabell
del front d'una nina.

El filador d'or
diu que en té una filla;
que és un pom de flors
no cal que us ho diga.

Qui s'hi casarà
pot plantar botiga.

N'hi ha un argente
a l'Argenteria;
de tant filar or
li diuen Orfila.

Més ail pel veïnat
no falta qui diga
que ven per fils d'or
cabells de sa filla.

Jacint Verdaguer

(Nat a Folgueroles (Barcelona) l'any 1845 i mort el 1902)

La tramuntana

Véns de França tramuntana
udolant com una fera,
tot t'hò endús, i ho arrabasses
del pagès d'aquesta terra.

Els boscos ja no es pentinen
amb l'airet que ve del mar,
la tramuntana els desgrenya
i la crenxa els fa brandar

Perquè bufes tramuntana
i turmentes l'Empordà?
—Vull arrencar de ta Plana
els defectes ancestrals
i dur-te, terra estimada,
els cants de la llibertat.

Berliet

Nadal

Es lleven dematí les gallinetes,
i el gall publica la claror del món.
A dintre de l'estable feien farinetes,
i la mula diu així de cara al bou:

—Quan ve aquest temps, no surts a la pastura,
conec que vas tornant-te casolà!

—És que tinc somnis d'or, somnio la ventura,
que fins el jaç de l'estable serà gra.

Desperden les ovelles esverades
a la llum tébia del corral;
Pel gran forat obert a les teulades
es veuen claretats passant per dalt.

Al gran soroll de barrumbó i esquella,
el llop i la guilla que feien sentinella
dessota la finestra del pastor,
se'n fugen sense pendre-li el formatge
que tenia defora, a la frescor.

I el llop deia:—Fujo i no tinc por.

Josep Pijoan

(Nat a Barcelona l'any 1880)

la biblioteca
sóc de
de
SOLER GODES

La Pluja

Pluja que caus tota fina
damunt l'erm eixarreït,
damunt el roure, l'alzina
i l'horitzó indefinit,
fas com una lleu cortina
davant l'espadat ardit.

Fèiem la via ignorada
i ens sorprengues al ras,
la blavissa nuvolada
afeblia el nostre pas
i en la claror desmaiada
sorgia l'ombra d'un mas.

Pluja que caus opalina
damunt del bosc i del prat
portes olor de reïna
i olor de terror llaurat
i ens fas enyorar la fina
tebior del tió abrandat,

Josep Munteis
(Nat a Olot l'any 1898)

La vaca cega

Topant de cap en una i altra soca,
avançant d'esma pel camí de l'aigua,
se'n ve la vaca tota sola. És cega.
D'un cop de roc llançat amb massa traça
el vailet va buidar-li un ull, i en l'altre
se li ha posat un tel. La vaca és cega.
Ve a abeurar-se a la font com ans solia,
mes no amb el ferm posat d'altres vegades
ni amb ses companyes, no: ve tota sola.
Ses companyes, pels cingles, per les comes,
pel silenci dels prats i en la ribera,
fan dringar l'esquellot mentre pasturen
l'herba fresca a l'atzar. Ella cauria.
Topa de morro a l'esmolada pica
i recula afrontada. Però torna
i abaixa el cap a l'aigua i beu calmosa.
Beu poc, sens gaire set. Després aixeca
al cel, enorme, l'embanyada testa,
amb un gran gesto tràgic; parpelleja
damunt les mortes nines, i se'n torna,
orfe de llum sota del sol que crema,
vacil·lant pels camins inoblidables,
brandant llànguidament la llarga cua.

Joan Maragall

(Nat a Barcelona l'any 1860, i mort el 1911)

Taula

PROEMI	JORDI TARRAGONA
L'Escola	JOSEP PIJOAN
L'euga	ENRIC SOLER GODES
El riu	APEL·LES MESTRES
Cu-cut...!!	MIQUEL COSTA i LLOVERA
Amor de Pàtria	JOAN MARAGALL
L'ametller	TOMAS GARCÉS
El romaní	JOSEP FORN
El llangardaix i la sargantana	ÀNGEL GUIMERA
Captant	JOSEP CARNER
Ral, ralet	JOAQUIM RUIRA
El meu gosset	FRANCESC PUJOLS
El carrer on jo m'estic	MARIA ANTONIA SALVA
Els pollets	<i>Romanç Barceloní</i>
En Pau Tinya	POMPEU GENER
Rodolins	J. M. DE GARGANTA
Balada d'Olot	<i>Del «Cançoner Popular»</i>
El poll i la pussa	JOAN MARAGALL
La fageda d'En Jordà	FRANCESC PUJOLS
Cançó del dijous	JOAN M. GUÀSCH
Matinal	JOSEP CARNER
Roland	JOAN ALCOVER
La pageseta	JAUME BOFILL i MATEU
La Font de l'Oreneta	TEODOR LLORENTE
La Barraca	JOSEP M. DE SAGARRA
La nena de la rotllana	JACINT VERDAGUER
El filador d'or	BERLIET
La tramuntana	JOSEP PIJOAN
Nadal	JOSEP MUNTEIS
La Pluja	JOAN MARAGALL
La vaca cega	

NOTA: La publicació d'aquest recull poètic equival al número del nostre periòdic GERMANOR corresponent al mes de desembre

la biblioteca
de
sóc de
SOLER GODES